

PRESUDA SUDA

26. studenoga 2002. (*)

„Slobodno kretanje osoba – Ograničenja – Javni poredak – Policijske mjere kojima se ograničava pravo boravka državljanina druge države članice na dijelu nacionalnog državnog područja”

U predmetu C-100/01,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 234. UEZ-a, koji je Sudu uputio Conseil d'État (Državno vijeće, Francuska) u postupku između

ministra unutarnjih poslova

i

Aitora Oteize Olazabala,

o tumačenju članaka 6., 8.A i 48. Ugovora o EZ-u (koji su nakon izmjena postali članci 12., 18. i 39. UEZ-a) i Direktive Vijeća 64/221/EEZ od 25. veljače 1964. o koordiniranju posebnih mjera o kretanju i boravku stranih državljana koje su opravdane razlozima javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja (SL 56, 4. travnja 1964., str. 850.),

SUD,

u sastavu: G. C. Rodríguez Iglesias, predsjednik, J.-P. Puissochet, M. Wathelet i R. Schintgen, predsjednici vijeća, C. Gulmann, D. A. O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (izvjestitelj), V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr i J. N. Cunha Rodrigues, suci,

nezavisni odvjetnik: A. Tizzano,

tajnik: M.-F. Contet, administratorica,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za A. Oteiza Olazabala, D. Rouget, odvjetnik,
- za francusku vladu, R. Abraham, G. de Bergues i C. Chevallier, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, Abogacía del Estado,
- za talijansku vladu, U. Leanza, u svojstvu agenta, uz asistenciju F. Quadri, avvocato dello Stato,
- za Komisiju Europskih zajednica, D. Martin i C. O'Reilly, u svojstvu agenata,

uzimajući u obzir izvještaj za raspravu,

saslušavši usmena očitovanja A. Oteize Olazabala kojeg zastupa D. Rouget, francuske vlade koju zastupaju R. Abraham i C. Bergeot, u svojstvu agenata, belgijske vlade koju zastupa A. Snoecx, u svojstvu agenta, španjolske vlade koju zastupa Abogacía del Estado i Komisije koju zastupaju D. Martin i C. O'Reilly na raspravi od 15. siječnja 2002.,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 25. travnja 2002.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Odlukom od 29. prosinca 2000. koju je Sud zaprimio 28. veljače 2001. Conseil d'État (Državno vijeće) uputio je Sudu, na temelju članka 234. Ugovora o EZ-u, prethodno pitanje o tumačenju članaka 6., 8.A i 48. Ugovora o EZ-u (koji su nakon izmjene postali članci 12, 18. i 39. UEZ-a) i Direktive Vijeća 64/221/EEZ od 25. veljače 1964. o koordiniranju posebnih mjera o kretanju i boravku stranih državljanina koje su opravdane razlozima javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja (SL 56, 4. travnja 1964., str. 850.).
- 2 To je pitanje postavljeno u okviru postupka između francuskog ministra unutarnjih poslova i A. Oteize Olazabala, španjolskog državljanina, u pogledu zakonitosti mjera kojima se ograničava njegovo pravo boravka na dijelu francuskog državnog područja.

Pravni okvir

Pravo Zajednice

- 3 Člankom 6. stavkom 1. Ugovora predviđa se:

„Unutar područja primjene ovog Ugovora i ne dovodeći u pitanje bilo koju njegovu posebnu odredbu, zabranjena je svaka diskriminacija na temelju državljanstva.” [neslužbeni prijevod]

- 4 Članak 8.A stavak 1. Ugovora određuje:

„Svaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u ovom Ugovoru i u mjerama usvojenima radi njihove provedbe.” [neslužbeni prijevod]

- 5 U skladu s člankom 48. Ugovora:

„1. Sloboda kretanja radnika osigurava se unutar Zajednice najkasnije do kraja prijelaznog razdoblja.

2. Ta sloboda kretanja podrazumijeva ukidanje svake diskriminacije na temelju državljanstva među radnicima iz država članica u vezi sa zapošljavanjem, primicima od rada i ostalim uvjetima rada i zapošljavanja.

3. Podložno ograničenjima koja su opravdana razlozima javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja, ta sloboda podrazumijeva pravo na:

(a) prihvaćanje stvarno učinjenih ponuda za zaposlenje;

(b) slobodno kretanje unutar državnog područja država članica u tu svrhu;

(c) boravak u državi članici radi zapošljavanja sukladno odredbama koje uređuju zapošljavanje državljana te države utvrđenih zakonom i ostalim propisima;

[...]" [neslužbeni prijevod]

6 Članak 2. stavak 1. Direktive 64/221 određuje:

„Ova se Direktiva odnosi na sve mјere koje se odnose na ulazak na njihovo državno područje, izdavanje ili produljenje boravišne dozvole ili protjerivanje s njihova državnog područja koje su donijele države članice na temelju javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja.” [neslužbeni prijevod]

7 Članak 3. stavci 1. i 2. Direktive 64/221 određuju:

„1. Mјere poduzete zbog javnog poretku ili javne sigurnosti temelje se isključivo na osobnom ponašanju dotičnog pojedinca.

2. Postojanje ranije kaznene osude samo po sebi ne predstavlja razlog za poduzimanje takvih mјera.” [neslužbeni prijevod]

8 U skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 68/360/EEZ od 15. listopada 1968. o ukidanju ograničenja kretanja i boravka unutar Zajednice za radnike država članica i njihove obitelji (SL L 257, str. 13.), boravišna dozvola radnika migranta „mora biti važeća na cijelom državnom području države članice koja ju je izdala” [neslužbeni prijevod].

9 U skladu s člankom 10. Direktive 68/360:

„Države članice ne odstupaju od odredaba ove Direktive osim ako je to opravданo razlozima javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja.” [neslužbeni prijevod]

Nacionalno pravo

10 Članak 2. uredbe br. 46-448 od 18. ožujka 1946. o primjeni članaka 8. i 36. rješenja od 2. studenoga 1945. o uvjetima za ulazak stranih državljana u Francusku i njihov boravak u Francuskoj, kako je izmijenjen uredbom br. 93-1285 od 6. prosinca 1993. (JORF od 8. prosinca 1993., str. 17045, u dalnjem tekstu: uredba br. 46-448) određuje:

„Podložno odredbama članka 1. strani državljeni mogu boraviti i slobodno se kretati na francuskom metropolitanskom državnom području.

Ministar unutarnjih poslova može, međutim, zakonodavnom uredbom odrediti pojedine departmane u kojima se strani državljeni od datuma objavljivanja takve odluke ne mogu stalno naseliti bez prethodnog odobrenja prefekta mjesta u kojem žele boraviti.

Boravišne dozvole stranih državljenih koji borave u tim departmanima imaju posebnu napomenu koja ih čini valjanima u predmetnom departmanu.

Ako zbog svojeg ponašanja ili prošlosti strani državljanin koji nema dozvolu stalnog boravišta mora biti podvrgnut posebnom nadzoru, ministar unutarnjih poslova može mu zabraniti boravak u jednom departmanu ili više njih. U istim okolnostima povjerenik Republike može ograničiti prostornu valjanost boravišne dozvole ili zamjenske isprave koju posjeduje dotična osoba na departman ili na jedno ili više područja unutar tog departmana prema svojem izboru. Napomena o odluci ministra unutarnjih poslova i decentralizacije ili povjerenika Republike unosi se u boravišnu dozvolu dotične osobe.

Strani državljeni navedeni u prethodnom stavku ne smiju napustiti područje valjanosti svoje boravišne dozvole bez propusnice koju izdaje načelnik policije ili, ako nema načelnika, žandarmerija u mjestu njihova boravišta.

Strani državljanin koji se stalno naseli ili nastavi boraviti na nekom području protivno odredbama ovog članka, kažnjava se kaznom određenom za prekršaje pete kategorije.” [neslužbeni prijevod]

Glavni postupak

- 11 Iz zahtjeva za prethodnu odluku i spisa proizlazi da je A. Oteiza Olazabal, španjolski državljanin baskijskog podrijetla, napustio Španjolsku u srpnju 1986. kako bi došao u Francusku gdje je predao zahtjev za ostvarenje statusa izbjeglice, koji mu je odbijen.
- 12 A. Oteiza Olazabal je 23. travnja 1988. ispitan na francuskom državnom području u okviru postupka pokrenutog povodom otmice industrijalca u Bilbau (Španjolska), za što je odgovornost preuzeila ETA. Tribunal de grande instance de Paris (Okružni sud u Parizu, Francuska) osudio ga je na temelju nadležnosti u kaznenim stvarima 8. srpnja 1991. na 18 mjeseci zatvorske kazne, od čega osam mjeseci uvjetno, te na četverogodišnju zabranu boravka zbog protupravnog udruživanja u cilju narušavanja javnog poretku ucjenjivanjem ili zastrašivanjem.
- 13 Pozivajući se na svoj status državljanina Zajednice, A. Oteiza Olazabal predao je zahtjev za izdavanje dozvole stalnog boravišta. Francuska upravna tijela odbila su njegov zahtjev, ali su mu izdala privremenu boravišnu dozvolu. Osim toga, bio je predmet mjere posebnog nadzora u skladu s člankom 2. uredbe br. 46-448 kojom mu se zabranjuje boravak u devet departmana. Valjanost te mjere istekla je u srpnju 1995.
- 14 A. Oteiza Olazabal, koji je dotad boravio u departmanu Hauts-de-Seine (regija Ile-de-France), 1996. se odlučio nastaniti u departmanu Pyrénées-Atlantiques (regija Aquitaine) koji graniči sa Španjolskom, odnosno točnije s autonomnom zajednicom Baskijom.

- 15 Uzimajući u obzir policijska izvješća prema kojima je A. Oteiza Olazabal nastavio održavati odnose s ETA-om, ministar unutarnjih poslova mu je odlukom od 21. ožujka 1996. na temelju članka 2. uredbe br. 46-448 zabranio boravak u 31 departmana kako bi ga se držalo podalje od španjolske granice. Odlukom od 25. lipnja 1996. prefekt departmana Hauts-de-Seine zabranio mu je odlazak iz tog departmana bez dozvole.
- 16 A. Oteiza Olazabal podnio je tužbu Tribunal administratif de Paris (Upravni sud, Francuska) za poništenje tih dviju odluka, a koju je taj sud prihvatio presudom od 7. srpnja 1997. Cour administrative d'appel de Paris (Upravni žalbeni sud, Francuska) potvrđio je tu presudu presudom od 18. veljače 1999.
- 17 Ti su sudovi smatrali da odredbe članaka 6., 8.A i 48. Ugovora i odredbe Direktive 64/221, kako ih tumači Sud u svojoj presudi od 28. listopada 1975. u predmetu Rutili (36/75, Zb., str. 1219.), predstavljaju prepreku za donošenje takvih mjera protiv A. Oteize Olazabala.
- 18 Ministar unutarnjih poslova podnio je žalbu Conseil d'État (Državno vijeće) protiv odluke Cour administrative d'appel (Upravni žalbeni sud).
- 19 Conseil d'État (Državno vijeće) prvo je smatrao da iako se člankom 8.A Ugovora svakom građaninu Unije priznaje da ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, ono podliježe ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovoru i u mjerama doneesenima radi njihove provedbe. Isto tako, zabrana diskriminacije na temelju državljanstva, utvrđena člankom 6. Ugovora, vrijedi samo u okviru područja primjene Ugovora i ne dovodeći u pitanje bilo kakve posebne odredbe sadržane u njemu. Nadalje, time što se u stavku 1. utvrđuje da je sloboda kretanja radnika osigurana unutar Zajednice, a u stavku 3. navodi da sloboda podrazumijeva pravo prihvaćanja stvarnih ponuda za zaposlenje i pravo slobodnog kretanja unutar područja država članica u tu svrhu, članak 48. Ugovora izričito upućuje na ograničenja opravdana razlozima javnog poretku, javne sigurnosti ili javnog zdravlja.
- 20 Conseil d'État (Državno vijeće) istaknuo je da u skladu sa sudskom praksom Suda iznimka sadržana u članku 48. stavku 3. Ugovora državama članicama dopušta da, na temelju razloga javnog poretku, poduzmu mjere kojima se državljanima drugih država članica zabranjuje ulazak na državno područje ili ih se uklanja s tog područja, a koje ne mogu primjeniti na vlastite državljanke.
- 21 Konačno, utvrdio je da načelo proporcionalnosti zahtijeva da mjere poduzete u cilju očuvanja javnog poretku moraju biti prikladne kako bi se ostvario postavljeni cilj i ne smiju prelaziti ograničenja onoga što je potrebno u tu svrhu. U tom pogledu, naglasio je da je mjera kojom se ograničava područna valjanost boravišne dozvole blaža od odluke o protjerivanju.
- 22 S obzirom na ta razmatranja o valjanosti mjera na temelju prava Zajednice kojima se ograničava pravo boravka državljanina druge države članice na dijelu državnog područja, Conseil d'État (Državno vijeće) odlučio je prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Sprječavaju li članci 6., 8.A i 48. Ugovora iz Rima, koji su postali članci 12., 18. i 39. UEZ-a, načelo proporcionalnosti koje se primjenjuje u pravu Zajednice i odredbe

sekundarnog zakonodavstva donesene u cilju provedbe Ugovora, a posebno Direktive 62/221/EEZ od 25. veljače 1964., da država članica protiv državljanina druge države članice na kojeg se primjenjuju odredbe Ugovora, doneše mjeru za održavanje javnog poretku kojom se, pod sudskim nadzorom zakonitosti, ograničava boravak tog državljanina na dio državnog područja kad razlozi javnog poretku predstavljaju prepreku za njegov boravak na preostalom području, jer je u takvim okolnostima jedina mjera ograničavanja boravka koja se može zakonito poduzeti protiv tog državljanina mjera koja ga isključuje s cijelog područja i donosi se u skladu s nacionalnim zakonodavstvom?”

O prethodnom pitanju

- 23 Najprije je potrebno utvrditi koje se odredbe Ugovora primjenjuju na predmet poput onoga u glavnem postupku. U tom pogledu, iz očitovanja predanih Sudu proizlazi da je tijekom cijelog razdoblja važnog za svrhu glavnog postupka A. Oteiza Olazabal radio kao zaposlenik u Francuskoj.
- 24 U takvim je okolnostima očito da je predmet obuhvaćen područjem primjene članka 48. Ugovora.
- 25 Stoga nije potrebno tumačiti članak 6. Ugovora. Ta odredba, kojom se utvrđuje opće načelo zabrane diskriminacije na temelju državljanstva, nije namijenjena samostalnoj primjeni osim u situacijama koje su uređene pravom Zajednice za koje Ugovor ne predviđa posebna pravila nediskriminacije (vidjeti posebno presudu od 25. lipnja 1997., Mora Romero, C-131/96, Zb., str. I-3659., t. 10.).
- 26 Isto tako treba podsjetiti da članak 8.A Ugovora, kojim se općenito određuje pravo svakog građanina Unije da se slobodno kreće i boravi na području država članica, pronalazi poseban izraz u članku 48. Ugovora u pogledu slobodnog kretanja radnika. S obzirom na to da predmet u glavnem postupku pripada području primjene potonje odredbe, nije potrebno odlučiti o tumačenju članka 8.A Ugovora (vidjeti, u pogledu slobode poslovnog nastana, presudu od 29. veljače 1996., Skanavi i Chryssanthakopoulos, C-193/94, Zb., str. I-929., t. 22.)
- 27 Među ostalim, članak 48. Ugovora jamči državljaninu države članice pravo na boravak u drugoj državi članici kako bi se ondje mogao zaposliti. Međutim, na temelju stavka 3. tog članka na to se pravo mogu postaviti ograničenja u mjeri u kojoj su opravdana razlozima javnog poretku, javne sigurnosti i javnog zdravlja.
- 28 U gore navedenom predmetu Rutili, na koji upućuje sud koji je uputio zahtjev, Sud je postavio pitanje tumačenja izraza „ograničenja opravdana razlozima javnog porekta” i dao određeni broj pojašnjenja.
- 29 Na prethodna je pitanja prvo odgovorio da se izraz „podložan ograničenjima opravdanim razlozima javnog porekta” u članku 48. odnosi ne samo na zakonske i podzakonske odredbe koje je donijela svaka država članica kako bi ograničila slobodu kretanja i boravka državljanina drugih država članica unutar njezina područja, već i na pojedinačne odluke donesene u skladu s takvim zakonskim i podzakonskim odredbama.

- 30 Drugo, utvrdio je kako procjena toga jesu li mjere namijenjene za zaštitu javnog poretka opravdane mora uzeti u obzir sva pravila prava Zajednice čiji je cilj ograničiti diskrecijsko pravo država članica u tom pogledu i osigurati da su prava osoba koje podliježu takvim mjerama u skladu s takvim zakonodavstvom zaštićena.
- 31 Sud je dodao da takva ograničenja i jamstva posebno proizlaze iz obveza uvedenih državama članicama prema kojima se donesene mjere moraju temeljiti isključivo na osobnom ponašanju dotičnog pojedinca, da se treba suzdržati od donošenja mjera u tom području, a koje se koriste za ciljeve koji nisu u vezi sa zahtjevima javnog poretka ili koje negativno utječu na ostvarivanje sindikalnih prava i da, osim kad je to protivno interesima državne sigurnosti, treba bez odgode obavijestiti svaku osobu protiv koje je donesena mjera ograničavanja o razlozima na temelju kojih je odluka donesena te konačno omogućiti učinkovitu upotrebu pravnih sredstava.
- 32 Sud je posebno odlučio da mjere kojima se ograničava pravo boravka samo na određenom dijelu državnog prostora država članica smije izricati državljanima drugih država članica na temelju odredbi Ugovora samo u slučajevima i okolnostima u kojima se takve mjere mogu primijeniti na državljane predmetne države.
- 33 Kako bi se sudu koji je uputio zahtjev pružio koristan odgovor u ovom predmetu, posljednji odgovor, koji je bit predmeta u glavnem postupku, treba staviti u njegov kontekst.
- 34 U tom pogledu treba napomenuti da se predmet Rutili odnosi na situaciju talijanskog državljanina koji je u Francuskoj živio od rođenja, a u Francuskoj je postao predmet mjera kojima se ograničavalo njegovo pravo na boravak na temelju njegovih političkih i sindikalnih aktivnosti. Optužen je za određene aktivnosti koje su se u biti sastojale od političkih radnji za vrijeme izbora u ožujku 1967. i događaja u razdoblju od svibnja do lipnja 1968. te sudjelovanja u demonstracijama na obilježavanju 14. srpnja 1968.
- 35 Tuženik u glavnem postupku, suprotno tome, u Francuskoj je osuđen na 18 mjeseci zatvorske kazne i na četverogodišnju zabranu boravka zbog protupravnog udruživanja u cilju narušavanja javnog reda ucjenjivanjem ili zastrašivanjem. Iz spisa proizlazi da su policijske upravne mjere poduzete protiv njega i čija je zakonitost predmet glavnog postupka bile motivirane činjenicom da je on bio dio oružane i organizirane skupine čije aktivnosti predstavljaju prijetnju javnom poretku na francuskom državnom području. Štoviše, može se smatrati da sprječavanje takvih aktivnosti pripada održavanju javne sigurnosti.
- 36 Nadalje, treba napomenuti da se u presudi Rutili sud koji je uputio zahtjev dvoumio oko toga je li konkretna situacija poput situacije R. Rutilija, koji se koristio sindikalnim pravima, dopustila donošenje mjere namijenjene za očuvanje javnog poretka. U ovom predmetu, suprotno tome, sud koji je uputio zahtjev polazi od toga da razlozi javnog poretka isključuju boravak dotičnog radnika migranta na dijelu državnog područja i da, bez mogućnosti uvođenja mjere kojom se zabranjuje boravak na tom dijelu državnog područja, ti razlozi mogu opravdati zabranu boravka na cijelom državnom području.
- 37 U tim je okolnostima potrebno ispitati protivi li se članku 48. Ugovora da država članica radniku migrantu, državljaninu druge države članice, izrekne policijske upravne mjere kojima se ograničava njegovo pravo boravka na dijelu državnog područja.

- 38 Kako je nezavisni odvjetnik ispravno istaknuo u točki 29. svojeg mišljenja, iz teksta članka 48. stavka 3. Ugovora ne proizlazi da ograničenja slobodnog kretanja radnika opravdana na temelju javnog poretka uvijek moraju obuhvaćati jednak opseg državnog područja kao prava koja su dodijeljena tom odredbom. Osim toga, ni sekundarno zakonodavstvo ne isključuje takvo tumačenje. Iako se člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Direktive 68/360 zahtijeva valjanost boravišne dozvole na cijelom državnom području države članice koja je izdaje, u članku 10. iste Direktive dopuštaju se odstupanja od te odredbe, osobito na temelju razloga javnog poretka.
- 39 Potrebno je podsjetiti da iznimka iz članka 48. stavka 3. Ugovora otvara mogućnost državama članicama, koje su suočene sa stvarnom i dovoljno ozbiljnom prijetnjom koja utječe na temeljni interes društva, da postave ograničenja slobodnog kretanja radnika (vidjeti, u tom smislu, presude od 27. listopada 1977., Bouchereau, 30/77, Zb., str. 1999., t. 35. i od 5. veljače 1991., Roux, C-363/89, Zb., str. I-273., t. 30.).
- 40 Sud je u nekoliko navrata presudio da iznimke sadržane u članku 48. Ugovora i članku 56. UEZ-a (koji je nakon izmjene postao članak 46. UEZ-a) dopuštaju državama članicama donošenje, u pogledu državljana drugih država članica i posebno na temelju javnog poretka, mjera koje ne mogu primijeniti na vlastite državljane jer nemaju ovlasti protjerati potonje s državnog područja ili im zabraniti pristup na državno područje (vidjeti presude od 4. prosinca 1974. Van Duyn, 41/74, Zb., str. 1337., t. 22. i 23.; od 18. svibnja 1982. Adoui i Cornuaille, 115/81 i 116/81, Zb., str. 1665., t. 7; od 17. lipnja 1997. Shingara i Radiom, C-65/95 i C-111/95, Zb., str. I-3343., t. 28., i od 19. siječnja 1999. Calfa, C-348/96, Zb., t. 20.).
- 41 U situacijama u kojima se protiv državljana drugih država članica mogu primijeniti mjere protjerivanja ili zabrane boravka, na njih je moguće primijeniti i blaže mjere koje se sastoje od djelomičnih ograničenja njihova prava boravka, a koje su opravdane razlozima javnog poretka, a da nije potrebno da predmetna država članica mora primijeniti jednake mjere na svoje državljane.
- 42 Međutim, treba podsjetiti da država članica ne može, na temelju iznimke u vezi s javnim poretkom sadržane u člancima 48. i 56. Ugovora, donijeti mjere protiv državljanina druge države članice zbog ponašanja koje, kad se odnosi na državljane prve države članice, ne zahtijeva primjenu prisilnih mjer ili drugih stvarnih i učinkovitih mjer namijenjenih suzbijanju takvog ponašanja (vidjeti u tom smislu prethodno navedenu presudu Adoui i Cornuaille, t. 9.).
- 43 Također treba podsjetiti da se mjera kojom se ograničava jedna od temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorom može opravdati samo ako je u skladu s načelom proporcionalnosti. U tom pogledu takva mjera mora biti prikladna za ostvarenje cilja kojem teži i ne smije ići dalje od onoga što je potrebno za ostvarenje tog cilja (vidjeti presudu od 30. studenoga 1995., Gebhard, C-55/94, Zb., str. I-4165., t. 37.).
- 44 Nacionalni sudovi moraju provjeriti odnose li se zapravo mjere poduzete u ovom slučaju na ponašanje pojedinca koje predstavlja stvarnu i dovoljno ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili javnoj sigurnosti te jesu li one u skladu s načelom proporcionalnosti.
- 45 Stoga na prethodno pitanje treba odgovoriti da se ni članku 48. Ugovora ni odredbama sekundarnog zakonodavstva kojima se provodi sloboda kretanja radnika ne protivi da

država članica doneše, u pogledu radnika migranta koji je državljanin druge države članice, policijske upravne mjere kojima se ograničava pravo boravka radnika na dijelu državnog područja, pod uvjetom da

- je to opravdano razlozima javnog poretku ili javne sigurnosti na temelju njegova osobnog ponašanja,
- u nedostatku takve mogućnosti ti razlozi, prema svojoj ozbiljnosti, mogu dovesti do mjere zabrane boravka na cijelom državnom području ili progona s njega i
- ponašanje koje predmetna država članica želi spriječiti, u slučaju vlastitih državljanina, dovodi do prisilnih mjera ili drugih stvarnih i učinkovitih mjera namijenjenih za suzbijanje takvog ponašanja.

Troškovi

46 Troškovi francuske, belgijske, španjolske i talijanske vlade te Komisije, koje su Sudu podnijele očitovanja, ne nadoknađuju se. Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenoga,

SUD,

u odgovoru na pitanje koje mu je uputio Conseil d'État (Državno vijeće) odlukom od 29. prosinca 2000. odlučuje:

Ni članku 48. Ugovora o EZ-u (koji je nakon izmjene postao članak 39. UEZ-a) ni odredbama sekundarnog zakonodavstva kojima se provodi sloboda kretanja radnika ne protivi se da država članica doneše, u pogledu radnika migranta koji je državljanin druge države članice, policijske upravne mjere kojima se ograničava pravo boravka radnika na dijelu državnog područja, pod uvjetom da

- je to opravdano razlozima javnog poretku ili javne sigurnosti na temelju njegova osobnog ponašanja,
- u nedostatku takve mogućnosti ti razlozi, prema svojoj ozbiljnosti, mogu dovesti do mjere zabrane boravka na cijelom državnom području ili progona s njega i
- ponašanje koje predmetna država članica želi spriječiti, u slučaju vlastitih državljanina, dovodi do prisilnih mjera ili drugih stvarnih i učinkovitih mjera namijenjenih za suzbijanje takvog ponašanja.

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourggu 26. studenoga 2002.

[Potpisi]

* Jezik postupka: francuski